

УДК 728

Н.В.Козлова

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ ЖИТЛОВОЇ ЗАБУДОВИ м. КИЄВА 1960-Х, 1970-Х, 1990-Х РОКІВ ВІДНОСНО ВИМОГ ВІДЕОЕКОЛОГІЇ

Вступ. Житловий фонд м.Києва є унікальним. Крокуючи рідними вулицями ми можемо перебувати в комфортному «штучному» середовищі – це переважно забудова центральної частини міста та віддалених куточків, таких як, Феофанія, Китаєво; в гомогенному видимому середовищі – це переважно житлові будинки 1960-х, 1990-х років, в агресивному середовищі – це житлові утворення 1970-х та сучасна забудова «вставка». В більшості житлових масивів міста, нажаль, спостерігається поєднання декількох негативних середовищ, наприклад гомогенного та агресивного, - це Теремки I, Березняки, Русанівка, Оболонь, хоча з іншого боку, тут присутнє в деякій мірі озеленення, що сприяє автоматії саккад.

Мета статті. Дослідити житловий фонд м. Києва 1960-х, 1970-х, 1990-х років та розробити пропозиції щодо його вдосконалення відносно вимог відеоєкології.

Виклад основного матеріалу. Об'єктами дослідження були: 1) житловий будинок по вул. Єреванській – 60-ті роки ХХ століття; 2) житловий будинок по вул. П. Тичини – 1970-ті роки; 3) житловий будинок по проспекту Григоренко – 90-ті роки ХХ століття.

ВАРІАНТ №1. 60-ті роки ХХ ст. Житловий будинок по вул.Єреванській (Рис.1)
ХАРАКТЕРИСТИКА МІСЦЕВОСТІ. Будинок розташований недалеко від пл.Космонавтів. Територія житлового мікрорайону Чоколовка - це дворові простори, які з чотирьох сторін оточені житловими будинками. Потрапляючи через вузький проїзд до такого простору, здається, опиняєшся в іншому світі. Завдяки своєму розташуванню будинки захищають від проникнення шуму. Дуже велике значення в таких просторах мають зелені насадження, за якими ховаються будинки. Деревя, як відомо, допомагають гармонійному сприйняттю оточення.

Людські потоки мають протяжність або вздовж, або перпендикулярно до житлового осередку. Завдяки невеликій поверховості архітектура всього двору сприймається одночасно.

При реконструкції будинку було застосовано метод надбудови на два поверхи, а також прибудови еркерів в центральній частині. Головна особливість об'єкту дослідження - сприйняття його з усіх точок внутрішнього комунікаційного простору.

Для покращення зовнішнього вигляду житла було застосовано такі прийоми:

- 1) Дворівнева роздільність будинку. (1-й рівень - це цоколь та 1-й поверх, 2-й рівень - це 2-5 поверхи);
- 2) Горизонтальне зонування фасаду. (виділення входів до будинку овальною формою вікон);
- 3) Варіювання формою вікон у відповідності до горизонтального зонування;
- 4) Застосування кольору для виявлення головних композиційних об'ємів для сприйняття.

Рис.1 Пропозиції щодо вдосконалення зовнішнього вигляду житлового будинку відносно вимог відеоекології по вул.Єреванській в Солом'янському районі м.Києва

ВАРІАНТ №2. 70-ті роки XX ст. Житловий будинок по вул. П. Тичини (Рис.2)

З ІСТОРІЇ ЖИТЛОВОГО МАСИВУ БЕРЕЗНЯКИ. Березняки - це житловий масив у Дарницькому районі м.Києва, на лівому березі Дніпра, на місці в минулому однойменного села. Основна забудова проведена у 1971 – 1976 роках. Автори проекту - архітектори Г.Н.Блінова, В.М.Гречина, Л.М.Козлова, С.Б.Шпільт. Територія масиву наміта на 3-4 м - до незатоплюючих відміток. На Березняках - оз.Тельбін. В кожному мікрорайоні - школа, дитячий садок, торгово-побутові підприємства. Велику роль у створенні характерного індивідуального образу всього житлового масиву грають елементи монументально-декоративної пластики: мозаїчні панно на громадських будівлях, декоративні скульптури, малі архітектурні форми. Основні магістралі Березняків - просп. П.Г.Тичини і вул.Серафімовича. Загальна житлова площа масиву - 840 тис.м². [1]

Рис.2 Пропозиції щодо вдосконалення зовнішнього вигляду житлового будинку відносно вимог відеоєкології по вул.П.Тичини в Дарницькому районі м. Києва

ХАРАКТЕРИСТИКА СИТУАЦІЇ. Житловий будинок розташований на Березняках. По формі - довга пластина, нагадує зошит в клітинку. Панельний 9-ти поверховий, розчленований лише з боку двору вертикальними тягами ЛЛВ. Головний фасад подрібнений залізобетонними панелями "на кімнату". Горизонтальне членування відсутнє. Візуально сприймається як "будинок-фон".

Головні пішохідні дороги пролягають вздовж торців будинку. У дворі - паралельно тілу будинку. Коли реципієнт крокує дворовою дорогою, то невідомо переносить свій погляд на прибудинкову озеленену територію. Загальний простір між двома житловими корпусами сприймається замкненим та затишним. Площина дворового фасаду пішоходами майже не попадає в поле зору. В більшій мірі вона оглядається жителями будинку навпроти.

При вирішенні варіантів реконструкції житлового будинку по вул. П.Тичини було застосовано прийоми:

1) Арт-терапії (найпростіший та найекономічніший метод покращення зовнішнього вигляду житла - це нанесення на площину стіни художнього зображення природи, космічного простору, абстрактних малюнків);

2) Арт-терапія + барельєф (в цьому випадку будинок грає роль площини, на якій творить свій шедевр скульптор і художник) - в місцях акцентації малюнку стіна виходить із свого вертикального рівня і набуває форми ліній і площин, тобто головних точок фіксації погляду;

3) Застосування 1-го чи 2-го прийомів + авангардна (чиста) форма прибудованих балконів, у порядку якого вимагає композиція всієї стіни. Такий

прийом використовується для первинного подиву споглядача та виклику в нього позитивних емоцій.

ВАРІАНТ №3. 90-ті роки XX ст. Житловий будинок по просп.Григоренко (Рис.3)

ХАРАКТЕРИСТИКА СИТУАЦІЇ. Будинок точковий, панельний, 16-ти поверховий. Як висотна домінанта замикає проспект. За житловим осередком вже починається безкрає поле намитого білого піску. Головні пішохідні та транспортні шляхи пролягають вздовж проспекту і зорієнтовані на будинок. Крокуючи по дорозі погляд фіксує спочатку верхівку потім основу і повертає на вул.Вишняківську.

В пропозиціях по реконструкції будинку по просп.Григоренко було застосовано такі прийоми:

- 1) Арт-терапія - найпростіший і найекономічніший метод акцентації торця будинку зображенням шматочку природного середовища;
- 2) Подрібнення тіла будинку - добудова балконів, які зміною своєї форми і поворотом на 150° , створюють безперервну, вертикальну, хвилясту лінію на фасаді;
- 3) Барельєф - для подрібнення стіни з площиною однакових вікон.

Можливе застосування прийомів вертикального зонування: основа, середня частина, верхівка; варіювання формою вікон відповідно до вертикального зонування.

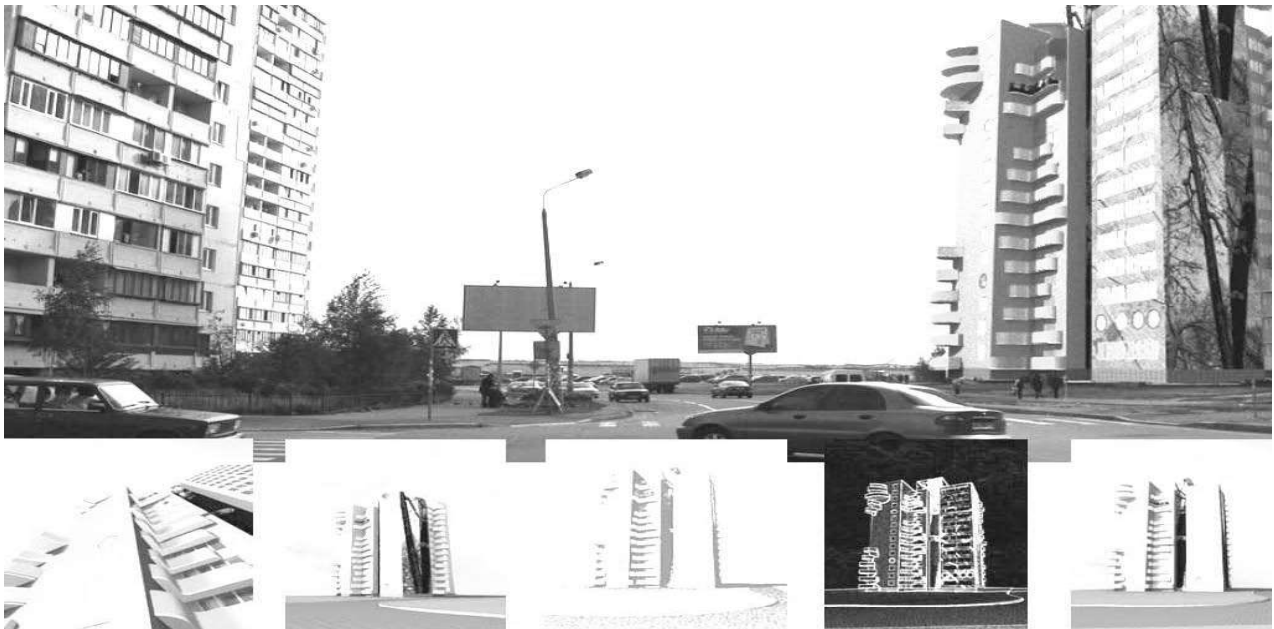

Рис.3 Пропозиції щодо вдосконалення зовнішнього вигляду житлового будинку відносно вимог відеоекології по просп. Григоренко в Дарницькому районі м. Києва

Висновки. В намаганні досягнути найбільшої інформативності, композиційної розмаїтості фасадів житлових будинків, одночасно необхідне їх одноманіття, дотримання деякої міри одного та другого; схожість фрагментів будівель і самих будівель, - одна з вимог композиційної єдності.

Житлова забудова м. Києва має ряд позитивних моментів, це: жорстка тектоніка, яка відображає не тільки основні конструктивні, але і промислово-технологічні закономірності. При цьому існує два напрямки: головний – художнє відображення конструктивних та технологічних принципів, які запевняють глядача в тому, що так може бути, а не є справді, і другорядні – відображення реально застосованих конструктивних форм та технологій.

Але архітектурні форми житлових будинків м. Києва, які зводились індустріальними методами, не тільки продукт ритмованого, геометризованого простору. Вони не відображають також особливості сприйняття людини, психіка якого сформована і закономірностями природного середовища. Ці два аспекти і визначають вимоги до них.

Література

1. Энциклопедический справочник «Киев»./ Под редакцией А.В.Кудрицкого – К.: Главная редакция УСЭ, 1982.- С.57, 412 – 413, 517, 612;
2. Иноземцева А.С. Новый массив по Харьковскому шоссе в Киеве. // Строительство и архитектура. – 1985. - №2. - С.6-7
3. Козлова Н.В. Деякі аспекти до проблеми вирішення зовнішнього вигляду житла. // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – Київ: КНУБА, 2008. – С.349 –355
4. Филин В.А. Видеоекология. – М.: ТАСС-Реклама, 1997. – 317 с.

Анотація

В статті розглянуто житловий фонд м. Києва 1960-х, 1970-х, 1990-х років та видвинуто пропозиції щодо його вдосконалення відносно вимог відеоекології. При аналізі розглянуто: 1) житловий будинок по вул. Єреванській – 60-ті роки ХХ століття; 2) житловий будинок по вул. П. Тичини – 1970-ті роки; 3) житловий будинок по просп. Григоренко – 90-ті роки ХХ століття.

Аннотация

В статье рассмотрен жилой фонд г.Киева 1960-х, 1970-х, 1990-х годов и выдвинуты предложения по его улучшению относительно условий видеоекологии. При анализе рассмотрено: 1) жилой дом по ул. Ереванской – 60-е года ХХ столетия; 2) жилой дом по улице П.Тычины – 1970-е года; 3) жилой дом по просп. Григоренко – 90-е года ХХ столетия.